

బింబు - బింరుసు

కేతవరపు రాజ్యాశ్రీ

మాజీమంత్రి మండలి బుద్ధప్రసాద్
చేతుల మీదుగా శ్రీకిరణ్
సాంస్కృతిక సమాఖ్య వారి 'ప్రజ్ఞాన్'
బిరుదు ప్రదానం.

ధర్మకేతనం సాహిత్య కళావీరం
నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ప్రముఖ
కవి కొలకలూరి ఇనాక్ గాలిచే సత్కారం.

ఉపాయ వసంతం కవితా సంపుటికి
నెల్లూరు 'స్వజన సాహిత్య వేదిక'
వాలిచే రాష్ట్రస్థాయి ఉత్తమ
కవితా సంపుటిగా సత్కారం.

దా॥ అక్కినేని నాగేశ్వరరావుని జన్మిని
సందర్భంగా సత్కరిస్తున్న దృశ్యం.

యోగ్య - యోగ్యము

(వ్యంజకాలు)

కేతవరపు రాజ్యాంత్రీ

నాహింతి కిరణం ప్రచురణలు

చోన్మా - చోరుస్తు (ష్టంజకాలు)

ప్రథమ ముద్రణ : ఫిబ్రవరి -2012

వెల : రూ. 50/- లు

సర్వహక్కులు రచయితవి

డి.టి.పి. & కవర్ డిజైన్

రామకృష్ణ,

అలకాపురి, హైదరాబాద్.

ప్రింటింగ్

వివేక ప్రింటర్స్, విధ్యానగర్

ప్రతులకు :

కేతవరపు రాజ్యశ్రీ

ఫ్లాట్ నెం. 301, గోకుల్ అపార్ట్‌మెంట్స్

ఫ్లైట్ నెం. 4, అశోక్ నగర్, హైదరాబాద్ - 20

ఫోన్: 040- 27670267, నెల్: 8500121990

ఇ-మెయిల్ : mrajyasri@rediffmail.com

సాహితీకిరణం కార్యాలయం

11-13-154, రోడ్ నెం. 3

అలకాపురి, హైదరాబాద్ - 500 035

అంకీతం

కవిత కథ జతకట్టి

ఆశ్రీయత అనురాగం తోడైన దంపతులు

శ్రీ పాటూరి సుభ్రాంతి శ్రీమతి జయలక్ష్మి గారు

నాకు లత్యంత ఆర్థియులైన్ ఏరి పరిమళ స్వస్థనికి గుర్తుగా

సుధామ

జి-12, సాధత్ టువర్స్, పద్మావతి అప్పార్ట్‌మెంట్స్

సలీంనగర్ కాలనీ, మలక్‌పేట, హైదరాబాద్ -36

ఫోన్ : 9849297958

రిండ్రంచేం నాయేల ముఖం- వ్యంజకాల మొట్ట

కవిత్వం లఘురూపాలలోకి ఒదిగిపోతున్న కాలం ఇది. ‘విస్మృతకి ‘విస్మృతి’ సంభవించి, చదవడానికి, గుర్తు పెట్టుకోవడానికి.. క్లూపుతను- వేగవంతమైన కాలమాన పరిస్థితుల దృష్ట్యా కూడా స్వీకరిస్తున్న అనివార్యత! మినీ కవిత్వం నానీలుగా, రెక్కలుగా రూపందాల్చి - ఎందరికో కవులుగా అక్యతినిచ్చింది! కాలాను గుణంగా ‘రూపం’ మారుతుంది. అది సహజం! వ్యక్తి రూప మారడం ఎంత సహజమో, సాహిత్యరూపాలు కూడా అంతే సహజం అనుకోవచ్చు.

‘సాహితీకిరణం’ మాసపత్రిక సంపాదకులు శ్రీ పొత్తూరి నుబ్బారావు ఈ ‘వ్యంజకాలు’ ప్రక్రియ ప్రారంభించారు. నిజానికి ప్రాచీనాలంకారికులు పదములకు లేక శబ్దములకు ఆర్ధమును బోధించే ఒక శక్తి వుందనీ, ఆ పదపదార్థ సంబంధశక్తినే ‘పృతి’ ‘శక్తి’, ‘వ్యాపారం’ అని పేర్లతో ఉటంకించారు. ఆ శక్తి అభిధా, లక్షణ, వ్యంజన అని మూడు రకాలు. ‘వాచకము’ లేక ‘శక్తము’ అయిన శబ్దము చేత ‘వాచ్యము’ లేక

‘అభ్యుదయము’ లేక ‘శక్యము’ అయిన అర్థమునిచ్చేది ‘అభిధా’ అనీ, ‘లక్ష్మకము’ అయిన శబ్దంచేత ‘లక్ష్మయము’ అయిన అర్థానిచ్చేది ‘లక్ష్మణ’ అనీ, ‘వ్యంజకము’ అయిన శబ్దము చేత వ్యంగము అయిన అర్థానిచ్చేది వ్యంజనా శక్తి అనీ ఆలంకారికులు పేరొన్నారు. పొత్తారి సుబ్బారావు గారు ‘వ్యంజనాలు’ అనకుండా మరి ‘వ్యంజకాలు’ అనే అన్నారు. ఎందుకంటే వ్యంగ్యము, అధిక్షేపము మాత్రమే కాక - ఒక లోకరీతినీ, సామాజిక వైఖరినీ నాటేనికి - ఒక బొమ్మువైపుతో చూపుతూ, విలువను అనుసంధానం చేయడం ఆయన ఉద్దేశ్యం. వ్యంజనా అనడంలో శక్తి వుంది. వ్యంజకం అనడంలో శబ్దాలకూ, పదాలకూ ప్రాముఖ్యం ఇచ్చి, నేటి కాలరీతు లకనుగుణంగా అభివ్యక్తి పదప్రయోగం చేయగల వైచిత్రి వుంది! మొదటి రెండు పంక్తులలో ఒక అంశాన్ని చెప్పి, మిగతా రెండు పంక్తులలో సమన్వయం చేయడానికి - ఆ పాజిటివ్ కు, నెగిటివ్ అభివ్యక్తిని జోడించడం ఈ వ్యంజకాలు లోని ప్రయోగం! అంటే మొదటి రెండు పంక్తులూ సహజ ప్రకృతిని చెబితే, తదనంతర రెండు పంక్తులు వికృతి స్వభావాన్ని కూడా ముందుంచుతూ మొత్తంమీద మొత్తం నాలుగు పాదాలూ కలిసి బొమ్మబొరుసూ కలిసిన నాణంలా ఒక సమస్తావిలువను సంతరించు కోవాలన్నది సంకల్పం! రెండంచుల నాటేల మూట ఈ వ్యంజకాలన్న మాట!

‘ సాహితీ కిరణంలో నెలనెలా ఈ వ్యంజకాలు విరివిగా ప్రచురింపబడుతున్నాయి. సహజంగా కొత్తదనం పట్ల ఆసక్తి, కవిత్వరచనానురక్తి కల శ్రీమతి కేతవరపు రాజ్యశ్రీగారు మునుపే నానీలు, రెక్కలు వెలువరించి, ఈ ‘వ్యంజకాలు’ పట్ల ఆసక్తి కలిగి, పొత్తారి సుబ్బారావు గారి కన్నా ముందే పుస్తక రూపంలోకి తీసుకు వస్తూండడం అభినందనీయం! ఒక క్రియకు ప్రతిక్రియ, ఒక ప్రకృతికి వికృతి, ఒక

స్థితికి దుస్థితి, ఒక మేలుకు ఒక కీడు ఒక సంతోషానికి ఒక దుఃఖం
లోకంలో సహజం. ‘వ్యంజకాలు’ ఆ అర్థాలను శబ్దించేవే. అభివ్యక్తికరించేవే
రాజ్యశ్రీగారు తన పరిశీలనాశక్తితో సామాజిక చేతనతో, కాలరీతులనూ,
మనుష్యస్వభావాలనూ ఈ వ్యంజకాలలో చక్కగా పట్టుకున్నారు.

అపార్షుమెంట్ నిర్మాణం

ఎందరికో ఉపాధి కల్పించింది

నిరుపేదలకు

నిలువనీడపోయింది.

అనడంలో పేదల గుడిసెలు కూల్చి బహుళ అంతస్తుల భవనాలు
నిర్మితమౌతున్న ఆమానవీయ సంస్కృతికి అద్దం పట్టినట్లయింది.

పెళ్లికూతురు

అందాలరాశి

కట్టుకానుకలు తేలేని ఆమెను

అవిటికించే లెక్కకట్టారు

మెగుడు వదిలేసినా కాయకష్టంచేసి

కొడుకును బడిలో వేసింది

అప్పిష్టన్ ఫామ్లో

నాన్న పేరు రాయమన్నారు

మంటి వాటిల్లో ‘స్త్రీవాడం’ తొంగిచూసేలా చేయడం రాజ్యశ్రీప్రత్యేకత!

ఇది స్త్రీగా కవయిత్రి లక్ష్మణం!

అమ్మానాన్నలు

బండిచక్కలవంటివారు

బండిపై బరువును మోపటానికి

కొందరు పిల్లలు ప్రయత్నిస్తుంటారు

విదేశీ సంపాదనతో

స్వదేశంలో విలాసవంతమైన ఇళ్ళు

వాటికి కాపలాగా

వయసుమళ్ళిన మాతాపితలు

వంటి ‘వ్యంజకాలు’ వట్టి వ్యంగ్యార్థ సూచకాలే కాదు, నేటి మృగ్యమౌతున్న మానవీయవిలువలను కనులముందుంచి, చెపరింపచేసేవి. “రమణీయార్థ ప్రతిపాదక శబ్ద” మేదయినా కావ్యమేనని ‘జగన్నాథుడు’ అన్నాడు. కావ్యశరీరలక్ష్మణం - అనగా రూపును ముందు గ్రహిస్తే, ఆ రూపు నుండి రూపుకట్టే - కావ్యాత్మవైపు ప్రయాణం చేయగలుగుతాం! ‘వ్యంజకాలను రూపాందించిన శ్రీ పొత్తూరి సుబ్బారావు గారికీ, ఆ ప్రక్రియ నంది పుచ్చుకుని మొదట తానే గ్రంథ రూపంలో వెలువరిస్తున్న శ్రీమతి కేతవరపు రాజ్యశ్రీ గారికి అభినందనలు.

సదా

మీ

సుధామ

భారత్ భాషాభూషణ్

డా॥ తిరునగర

6-17/5, డి.నగర్,

చింతల్ హెచ్.ఎమ్.టి, హైదరాబాద్ -500054.

చేయి తిరగిన కవయిత్రి

అత్యాధునిక యుగంలో తెలుగు కవిత్వంలో నూతన ప్రక్రియలు అతివేగంగా పుట్టుకొన్నాన్ని వచన కవిత్వం మూడు దశాబ్దాలపాటు కవుల ఆదరణను పొందింది. వేగవంతమైన కాలంలో దీర్ఘ వచన కవితలను వదివే ఓపిక పారకులకు లేదు. ఈ దశలో నూతన రచనా మార్గాలను కవులు ప్రవేశపెట్టారు. మనీ కవితలో అనేక పేర్లతో చిన్న కవితా ప్రక్రియలు అవిర్భవించినై అలావచ్చిన ప్రక్రియ వ్యంజకాలు. దీని రూపశిల్పి శ్రీ పొత్తూరి సుబ్బారావు ఆయన సంపాదకత్వంలో వెలువదుతున్న ‘సాహితీ కిరణం’ మాసపత్రికలో ఒక శీర్షికనే ప్రారంభించారు సుబ్బారావు. ఎందరో యువకవులు, కవయిత్రులు వ్యంజకాలు రాస్తున్నారు. ఆ ప్రవరలో ఒకరు కేతవరపు రాజ్యశ్రీ, రాజ్యశ్రీ ప్రసిద్ధ కవయిత్రి. భావగర్భితమైన వ్యంజకాలు రచించారు. ఒక అంశాన్ని మొదటి రెండు వాక్యాలలో చెప్పి, తరువాత రెండు వ్యాక్యాలలో దాన్ని అధిక్షేపించడంద్వారా ఒక వైచిత్రిని సాధించడం వ్యంజక ప్రక్రియలోని విశేషం. కేతవరపు రాజ్యశ్రీ ప్రసిద్ధ కవయిత్రి ఇప్పటికే

ఆరు కవితా సంపుటాలను ప్రచరించారు. ఇప్పుడు వ్యంజకాలు శతకాన్ని రచించారు.

అవి 1. చిరుసవ్వుడులు 2. గుండె చప్పుళ్ళు 3. ఊహాల వసంతం 4. సిసింద్రీలు 5. వెన్నెలమెట్లు 6. తృప్తినీవెక్కడ? 7. నీలోకి నువ్వు.

స్వదేశంలో వదలిపెట్టి అమెరికావంటి విదేశాల్లో విలాసవంతంగా బతుకుతున్న కొడుకుల నిర్వాకాన్ని ఎందగట్టిన వైనం.

విదేశీ సంపాదనతో

స్వదేశంలో విలాసవంతమైన ఇళ్ళు
వాటికి కాపలాగా

వయసుమళ్ళిన మాతాపితలు

స్వచ్ఛమైన పాలను
ఇస్తుంది పశువు
వాటిని కల్తిచేసి
అమ్ముతాడు నరపశువు
ఇక్కడ నరపశువుకన్నా పశువునయమన్న భావన

సముద్రపు అలల సయ్యాట
ఎంతో ఆహ్లాదకర దృశ్యం
ఆ అలలు తీరం దాటితే
ప్రకృతి విలయ తాండవం

వ్యాఖ్యానం అవనరంలేని వ్యంజకం. వ్యంజకం లక్ష్ణం

తెలుసుకోవడంకోసం ముచ్చటగా మూడింటిని ఎత్తి చూపించారు.

ఎంత వచన కవిత్వమైనా కవి సమర్థుడైతేనే అది కవిత్వంగా గుబాళిస్తుంది. అది ప్రక్రియ అయినా కానీ రాజ్యశ్రీ భావ శబలతా, అభివ్యక్తి రమ్యతాగల చేయితిరిగిన కవయిత్తి. కాబట్టే ప్రక్రియ ఇంకా ప్రయోగదశలోనే ఉన్న కవితలు కదిలించేవిగా ఉన్నాయి.

‘వ్యంజకాలు’ ప్రక్రియ బలపడడానికి ఇటువంటి రచనలు నోహదం చేస్తే వ్యంజకాలలో మంచి కవిత్వాన్ని అందించిన రాజ్యశ్రీని అభినందిస్తున్నారు. ఆమెకు ఉజ్వల భవిష్యత్తు నాకాంక్షిస్తున్నారు.

- డా॥ తిరునగరి

పాతులి సుబ్రహ్మాణు

11-13-154, రోడ్ నెం. 3

అలకాపురి, హైదరాబాద్ - 500 035

ఫోన్: 9490751681

కృతజ్ఞతాభినందనలు

తెలుగు సాహితీరంగం, ముఖ్యంగా కవితా రంగం నాటి నుండి నేటి వరకు అనేక సరిక్కొత్త ప్రక్రియలతో ముందుకు సాగిపోతున్నది. అసలు నిజంగా ఆలోచిస్తే నూతన ప్రక్రియకు ఆద్యం పోయటం అనేది నేటి ఆధునిక సాహిత్యంలోనే కాదు ప్రాచీన కాలం నుండి వస్తున్నదే. ఛందోబద్ధమైన పద్య కవితను పామరులు చదివి అర్థం చేసుకోలేని నాటి రోజుల్లోనే పద్య కవిత్వానికి భిన్నుగా శతక కవిత్వానికి అంకురార్పణ కావించటం జరిగింది. నాలుగు పాదాలుండే శతక పద్యంలో మూడు పాదాలలో మాత్రమే అర్థం స్పృహిస్తుంది. ఆ మూడు పాదాలలో సైతం రెండు భిన్న పార్శ్వాలు అగుపిస్తాయి. ముఖ్యంగా వేమన పద్యాన్ని తీసుకుంటే

“ మేడి పండు చూడ మేలిమై యుండును

పొట్ట విచ్చిచూడ పురుగులుండు”

ఆరెండు పాదాలే వ్యంజకాలు. అనే నూతన ప్రక్రియకు

స్వార్థినిచ్చాయి. 9 మే 2010న గుంటూరు జిల్లా చిలకలూరి పేట (గణపవరం) లో గుంటూరు జిల్లా రచయితల సంఘం ఏర్పాటు చేసిన శతాదిక కవిసమ్మేళనంలో పాల్గొనడానికి ముందు రోజు నేను నాలుగు కవితలు మొదటి రెండు పాదాలు అనుకూల వాదాన్ని, తదుపరి రెండు పాదాలు ప్రతికూల వాదాన్ని సూచించే విధంగా రాసి మినీ కవితల్లో ఇటువంటి నూతన ప్రక్రియను ప్రవేశపెడితే బాగుంటుందని నా దగ్గరకు అప్పుడు వచ్చిన సాహితీ మిత్రులు వ్యాసల రజనీగంగాధర్తో చర్చించి ఈ ప్రక్రియకు ‘వ్యంజకాలు’ అని పేరుపెట్టటం జరిగింది. ఆ వ్యంజకాల గురించి విశదికరించి నేను రాసిన వ్యంజకాలను శతాదిక కవి సమ్మేళనంలో చదవటంతో కవుల నుండి మంచి స్పృందన లభించింది. జూన్ 2010 ‘సాహితీకిరణం’ మాసపత్రిక నుండి వ్యంజకాలను ప్రతినెలా ప్రచురించటం ఆరంభించటంతో అనేక మంది కవులు ముందుకు వచ్చి వ్యంజకాల రచనకు ఉపక్రమించారు. నాటి నుండి నేటి దాకా సాహితీ కిరణంలో 465 వ్యంజకాలు ప్రచురిం చబడ్డాయి. కొందరు కవులు ముఖ్యంగా కేతవరపు రాజ్యశ్రీ రాసిన వ్యంజకాలు ఇతర పత్రికలలో కూడా ప్రచురించబడ్డాయి. అన్ని కలిపితే ఇప్పటికి దాదాపు 500 వ్యంజకాలు తెలుగు సాహితీవనంలో వికసిస్తున్నాయి.

ఇటువంటి వ్యంజకాల రచనలో అందిరికన్నా తాను ముందజ వేసి కేతవరపు రాజ్యశ్రీ అష్టోత్తరశత వ్యంజకాలతో పుస్తకాన్ని ప్రచురించటం ముదావహం. తెలుగు సాహితీరంగంలో రాజ్యశ్రీ ‘బోమ్మ - బోరుసు’ తొలి వ్యంజకాల సంపుటిగా నిలిచిపోనున్నది. ఇటువంటి సంపుటిని వ్యంజకాలకు సృష్టికర్తగా నన్ను గౌరవించి మా దంపతులకు అంకితమివ్వటం చాలా సంతోషదాయకం. అందుకు నాకృతజ్ఞతాభి నందనలు తెలియపరుస్తూ వీరి అడుగుజడల్లో మరి కొంత మంది వ్యంజకాల సంపుటాలను ప్రచురించి తెలుగు కవితా రంగాన్ని సుసంపన్నం చేస్తారని ఆకాంక్షిస్తూ.....

- పాత్మారి సుబ్రామణి

పాన్మాడ కుమార్

ఫ్లాట్ నెం. 201, జమునా ఆర్ట్స్ ఇండిస్ట్రీ
లాసన్న బే కాలనీ, విశాఖపట్నం - 17
సెల్. 9246627839

అక్షరాశీస్నాలు

రాజ్యశ్రీగారంట రమణీయకవిత
కేతవరపువారి గృహిణి యామె!
కేతవరపు వారి గృహిణీమణియనిన
రాజధాని తెలుగురమణి యామె

రాజధాని తెలుగు రమణీమణియనిన
ముగ్గురమ్మల వరపుత్రి యామె!
ముగ్గురమ్మల వరపుత్రి రత్నమనిన
కలిమి, బలిమి వాణి లలనయామె!

కలిమి, బలిమి, వాణిలలనామణియనిన
తెలుగుపదకవితా వెలదియామె!
తెలుగుపదకవితా వెలదియేయస్వచ్ఛో
నవకవుల తలలో నాల్గుయామె!

నవకవుల తలలోనాల్గుయేయన్నచో
పూర్వానుభవ కావ్యముదితయామె!
శ్రీబాలవృద్ధుల చెలిమితో సభలందు
కావ్యరసము చిందుకాంతయామె!

కలమును నిరతము హలముగా వాడిన
సాహితీ సుక్ష్మత్రప్రమణియామె!
సామాజిక స్పృహతో మంచిరచనలు
సాగించు 'ఆంధ్రావిశార' దీమె!

ఇట్టిస్నుజనాత్మ రాజ్యశ్రీకెవరుసాటి!?
వివిధ సాహితీ ప్రక్రియల్ విదుషి ఈమె!
అక్కరాలను పలికించి నట్టియామె,
పలుకు పలుకున పలికిన పలుకలమ్మ!
చరిత సౌందర్య భాషాప్రసారణ ఘృణి
సాహితీ కిరణానికి చాంద్రియామె!!

స్వియరచనా కవితల సుశ్రీవిభ్యాతి
ఈ కలంకారిణి కవితా కృతినివ్రాసె
తృప్తి! నీవెక్కడ!? యను దాని నిపుడు
సకల సాహితీ బుద్ధప్రసాదు గారు
అమృత వాక్యుల దీవెనలందజేసి
గ్రంథసుందరినావిష్కరణ మొనర్చె

ముఖ్యాతిథిగా అరుణమ్మ మోదమంది
మృదుమధుర వాగమృతము చిలికి
మాస్య రాజ్యశ్రీకి శుభకామనలు తెలిపి,
నాటి సారస్వత సభలో తేటి యగుచు

ప్రాణ్ణియైనట్టి ఆంధ్రుల రాజ్యశ్రీకి
ఈ కవికుమారు నాళీస్నిలివియె నేడు
తోతల్లరు సభగూడి శుభముపలుక
అందరకు పేరు పేరున వందనాలు!

- పాన్మాఢ కుమార్

కేథవరమ్ రాజుశ్రీ

సెల్ : 8500121990

మనసులో మాట

నా కవితాయానంలో ఇది ఎనిమిదవ పుస్తకం. ప్రతి కొత్త ప్రక్రియలోనూ కవితలు రాయాలని అనిపిస్తుంటుంది. నానీలు, రెక్కలు, మినీ కవితలు, వచన కవితలు, ఆధ్యాత్మిక వ్యాసాలు ఇలా సాగింది ఇప్పుటిదాకా నా రచనా వ్యాసంగం. ఇప్పుడు ఈ కవితా సంపుటి “బోమ్మా - బోరుసు” లో వ్యంజకాలు రాశాను. “వ్యంజకాలు” అనే ప్రక్రియ శ్రీ పొత్తురి సుబ్బారావు గారి మానస పుత్రిక... వారి సంపాదకీయంలో వెలువదుతున్న “సాహితీ కిరణం” మాన పుత్రికలో చాలా మంది కవులు వ్యంజకాలు రాశారు. అందులో నావి కూడా వున్నాయి. అలా రాసిన వ్యంజకాలు బాగున్నాయి అని పలువురు ప్రశంశించడంతో, అది స్వార్థిగా వ్యంజకాలు రాసి వివిధ సాహితీ పుత్రికలకు పంపడం ప్రచరింపబడటం జరిగినది. వాటినన్నింటినీ కూర్చు పుస్తక రూపంలో వెలువరించడం జరిగింది. చాలా మంది వ్యంజకాలు రాస్తున్నా, వ్యంజకాలు మీద పుస్తకం

వెలువరించడంలో నాది ప్రప్రథమ స్థానమని చెప్పడానికి సంతోషంగా వుంది. ఏటిని ఎప్పటిలాగే పారకులు ఆదరిస్తారని ఆశ.

తాను సృష్టికర్తయినా, తనకంటే ముందు నేను పుస్తకాన్ని ప్రచురించడం చాలా సంతోషంగా వుందంటూ నన్ను ఉత్సాహపరచి ప్రోత్సహించినందుకు, కృతిస్మీకరించడానికి అంగీకరించినందుకు శ్రీ పొత్తూరి సుబ్బారావు శ్రీమతి జయలక్ష్మి దంపతులకు,

అభిప్రాయం చెప్పమని అడిగిన వెంటనే నా వ్యంజకాలు వదివి “చేయి తిరిగిన కవయిత్రి” అంటూ అశీర్వదించి అభినందించిన భారత్ భాషా భూషణ్ డా॥ తిరునగరి గారికి,

అడిగిన వెంటనే తన ఆశీరభినందనలు అందించిన ప్రముఖ కవి, విమర్శకులు సుధామ గారికి,

నన్ను అభిమానిస్తున్న సాహితీ సాంస్కృతిక సంస్థలకు, పారకులకు, పత్రికా ప్రతినిధులకు, సాహితీ మిత్రులకు మనఃపూర్వక కృతజ్ఞతలు.

3. రాష్ట్రం

రోడ్డనిండా చిమల బారులల్లే కార్బు
దేశ పురోగతికి చిహ్నాలు
స్వచ్ఛమైన ప్రాణవాయువుకు
ప్రతిబంధకాలు

కాపీకాట్ట కూడదంటూ
గాంధీజీ ఆదర్శం మీద పాఠం
స్వాలు తనిథి అధికారి రాగానే
పక్కవాడిది చూచి రాయమని ప్రోధ్యలం

కని సమ్మేళన వేదిక

కవులతో కళకళ లాడుతోంది

త్రోతలు లేక

సభ వెలవెల పోతోంది

సముద్రపు అలల సయ్యట

ఎంతో ఆశ్చేదకర దృశ్యం

ఆ అలలు తీరందాటితే

ప్రకృతి విలయతాండవం

అతడి వ్యాపారం ఎప్పుడూ

మూడు పుష్పులూ ఆరుకాయలు

అతడు చేస్తున్నది

విషి బొమ్మల వ్యాపారం మరి!

చిన్న కుటుంబం

చింతలులేని కుటుంబం

ఆలనాపాలనా చూసేవారులేక

పేల్లలు మాత్రం చింతాక్రాంతులు

వార్తా పత్రికలు మొనుకొచ్చే
 తాజావార్తల కోసం ఆత్రంగా ఎదురుచూపులు
 వార్తల్ని అణ్ణరాలు
 రాత్రంతా మిషన్లకిందనలిగిపోతాయి

ట్యూంక్ బండ్ పై మహానీయుల విగ్రహాలు
 జాతి గౌరవానికి చిహ్నాలు
 వుద్యమాల ఆగ్రహ జ్యాలలకు
 బలిషషువులైనాయి

అండో ప్రభ్యాత
 పండితోత్తముడు
 తన పాండిత్యం చాటుకోవడానికి
 వెండితెరకు అమ్ముడుపోయాడు

హోన్కు - హోర్ము

విశ్వనాథ రామాయణ కల్పవృక్షం
 మనుగడ తెలిపే మహాభాష్యం
 రంగనాయకమ్మ విషవృక్షం
 మానవతా విలువల పతనం

మంచిర్యంకులు వస్తాయని
 కార్పోరేట్ కాలేజీల్లో చేర్పించారు
 పెల్లలతోబాటు అమ్మనాన్నలక్కుడా
 కంటినిండా నిద్ర కరువయింది

ఆగ్రహ శ్రీమంతురాలని
 మురిసి పెళ్లి చేసుకున్నాడు
 చీపురు పట్టుకుని
 ఇల్ల వూడ్చడం నేర్చుకున్నాడు

ఆధునిక పరికరాలన్నీ
కొన్నారు ఇంటికోసం
వాటితో పనిచేయించడం కోసం
పనిమనిషిని పోషిస్తున్నారు

నవ్యతూ బ్రతకాలి

నవ్యతూ చావాలంటారు

నవ్యతుంటే చూడలేక

నవ్యనాలుగువిధాలచేటంటారు

వేదికనెక్కి నేతలు

నీతి సూత్రాలు బోధించారు

సభ ముగియగానే

పదవుల కోసం కుమ్ములాటలు

చోమ్మ - చోరుము

చెట్లు నాటమని
పర్యావరణ పాతాలు
రోడ్ల విష్టరణలో
అవే మొదటి సమిధలు

శ్రీకాకుళం కుంభమిశ్ర
పెన్కలు కుంభమిశ్ర
పెన్కలు కుంభమిశ్ర
పెన్కలు కుంభమిశ్ర

మహిళాభ్యదయం మీద
ఉపన్యాసాలు, సత్కారాలు
గుమ్మంలో అడుగిడుతూనే
ఇల్లాలిని తిట్లు, శాపనార్థాలు

సంస్కరణలు తీసుకురావాలని
ప్రతి ఒక్కరి ఆశయం
ఎవరైనా నడుంబిగించగానే
సమాజం నుంచి వెలివేత

శ్రీకాకుళం కుంభమిశ్ర
పెన్కలు కుంభమిశ్ర
పెన్కలు కుంభమిశ్ర
పెన్కలు కుంభమిశ్ర

నాటకం వేయడానికి
వటీనటులకు రిహర్స్‌ల్ క్రీ
రాజకీయ నాయకులు
డైరెక్టగా నాటకాలాడుతారు

పేరు ప్రభ్యాతులు గడించిన
సంగీత విద్యాంసురాలు
గృహసీమలో ఆమె
మూగబోయిన కోయిల

ఆమె అందం
గులాబీల సౌకుమార్యం
చూపులు మాత్రం
ముళ్లలా గుచ్ఛుకుంటాయి

చౌక్క - చౌరుషు

మొగుడు వదిలేసినా కాయకష్టం చేసి
 కొడుకును బడిలోవేసింది
 అడ్డుష్టన్ఫామ్లో
 నాన్నపేరు రాయమన్నారు

ఎయిర్కండిషన్ గదిలో
 పట్టుపాన్ని మీద పవ్వించాడు
 కంటినిండా నిద్ర అతడిని
 వరించలేదు

అపార్పమెంటు నిర్మాణం
 ఎందరికో ఉపాధి కల్పించింది
 నిరుపేదలకు
 నిలువనీడ పోయింది

ఆకలి కేకలు విని

బిడ్డ వేద్దామని వెళ్లా!

అతడి జోలెనిండుగా

పంచభక్ష్యాలు

స్వచ్ఛగా బతకాలని

కలలుకన్నాడు

సమాజానికి భయపడుతూనే

జీవితం ముగించాడు

కవిత్యంలో చూపిస్తారు

ఎన్నో ఆదర్శాలు

నిజ జీవితంలో వాటికి

లేదు చోటు

చోమ్మ - చోరుము

చట్టం నుంచి
ఎవరూ తప్పించుకోలేదు
భయమేలా! చట్టం
అయినవాళ్ల చుట్టుమేగా!

ప్రేమ కావ్యలెన్నో రాసి

వాసికెక్కాడతడు

ప్రేమ పొంద లేక

నిస్సారంగా జీవిస్తున్నాడు

ప్రమాదాలు నివారించడానికి

సిగ్గుల్ లైట్ ఉపయోగపడతాయి

పోలీసు మామ లేకుంటే

వాటినెవ్వురూ లెక్కచెయ్యురు

3. రాష్ట్రం

కులనిర్వాలమయితేనే

సమసమాజస్థాపన జరుగుతుందంటూ భాషణా

తమ కులపోడికి సీటివ్యకపోతే

రాష్ట్రాన్ని కుంపటి చేస్తానన్నాడు

అతని పాండిత్యానికి కొలబద్దగా

గండపెండేరాలు

దారిద్ర్యం అతని

పేగులు పిండేస్తోంది

వరకట్టం తీసుకోవడం

మా ఇంటా వంటా లేదన్నారు

లాంఛనాలు మాత్రం

ఘనంగా జరిపించమన్నారు

పోట్ - పోర్మ

ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా

జీవించాలని రచనలు చేశాడు

తన రచనలకు పారితోషిక

మిప్పంచమని వేడుకోలు

పోట్ పోర్మ పోట్ పోర్మ

ఆప్తిపాస్తులన్నీ పిల్లల పేర రాసి

తృప్తిగా కన్నమూద్దామనుకున్నాడు

కానరాని జబ్బివచ్చి

అప్పు మిగిల్చి మరీ పోయాడు

శృంగార కథలెన్నోరాసి

సంపాదనలో మునిగిపోయాడు

సంసారం పట్టించుకోక

ఆలిని దూరం చేసుకున్నాడు

పోట్ పోర్మ పోట్ పోర్మ

పోట్ పోర్మ పోట్ పోర్మ

పోట్ పోర్మ పోట్ పోర్మ

పోట్ పోర్మ పోట్ పోర్మ

కారులో పికారు కెల్లామని
పలుశారుగా బయలుదేరాము
సిగ్గుల్ పడగానే బిచ్చగాల్
వికృత చేష్టలకు మనమ వికలమయింది

పుభకార్యముందని ప్రహరీ గోడకు
తెల్లటి రంగువేయించా!
తెల్లారేసరికి రకరకాల ప్రకటనలు
దర్శనమిచ్చి రూపు లేకుండా అయింది

ఖరీదయిన కాన్యెంట్లో
సీటుసంపాదించామని గర్వపడ్డారు
ఇల్లూ పొలమూ
తాకట్టు పెట్టామని మరిచారు

హోన్మి - హోరుసు

కార్తీక మాసంలో

వనభోజనాల సంబరాలు

సహపంక్తి భోజనాలకి

కులాలవారీగా రమ్మని ఆహ్వానాలు

విదేశాల్లోని పిల్లలు పంపుతున్నారు

రకరకాల సౌందర్యసాధనాలు

వయసుకి ఛై చేసుకుని

పబ్బుల్లో డాన్సులు

శున్నమి చంద్రుడి సేరు మీద

ఎన్నో నోములూ వ్రతాలూ చేస్తారు

సూపర్ మూన్లా కాష్ట కిందకి దిగేసరికి

ప్రపంచానికి అరిష్టమంటూ గగ్గోలు

ప్రేమజంట ముచ్చట్లకు
ఆహ్లాదకరం టాంక్బండ్
ప్రేమ వికటించిన జంటలకు
ఆత్మహత్యల నిలయం

పుస్తకాల మధ్య నెమలీక
బాల్యంలోని తీపిగుర్తులకు ప్రతీక
వెట్టిచాకిరీలో నలిగిపోయే
చిన్నారులకి బాల్యమే లేదు

నాయకుల వెనుక గనమెన్నలు
పోదాకి చిహ్నాలు
ఒక్కాక్కాసారి వారి చేతుల్లోనే
పీరికి మరణం

చోమ్మ - చోరుము

పెళ్ళికూతురు

(చోమ్మక్కులు ఉండుటానిటి)

అందాలరాళి

(పొందిన రాళి ఉపాయాలు)

కట్టుకానుకలు తేలేని ఆమె

(పెళ్ళికూతురు కట్టుకానుకలు)

అవిటికిందే లెక్కకట్టారు

(పెళ్ళికూతురు అవిటికిందే లెక్కకట్టారు)

వరుణాయాగ ఘలితంగా

నిష్ఠుతంగా వర్షాలుకురిశాయి

మూళకిమూళ్ల మునిగిపోయి

ప్రజలకు నిలువ నీడ కరువయింది

తరగని ఆస్థిపాస్తులున్నాయని

సుఖ జీవనం సాగించాడు

సుఖ రోగాలు చుట్టుముట్టి

జీవన్నుతుడయాడు

అమ్మాయి పెళ్లి ఎంతో ఘనంగా
 ఆనందంగా చేశారు
 అల్లుడివెంట పంపుతుంటే
 హృదయాలు విషాదంతో బరువెక్కాయి

పదవిలో వుండగా
 చుట్టూరా ఎందరో ఆత్మియులు
 పదవి పోగానే
 అందరూ మొహం చాటేసేవారే!

ప్రపంచాన్ని జయించి
 చరిత్రలో నిలిచాడు అలెగ్జాండరు
 ఏలుదామనుకొనేసరికి
 జీవితం ముగిసిపోయింది

పవవుల మేతకోసం

గడ్డి సృష్టించాడు దేవుడు

వాన్ని కూడా భక్షిస్తున్నాడు

వాగరిక మానవుడు

గుణాద సుందరి క్రింద అందులు

ఉండే వాంశాలు

దీంధురాలు తండ్రిలు

క్రూరవులు వైపుల్చుట అందులు

జ్ఞానాన్ని సముప్పార్చించి

మహోజ్ఞాని అయాడు

అరిష్టాగ్రలకు లొంగి

పతనమయాడు

ధర్మాన్ని రక్షించు

అది నిన్న రక్షిస్తుంది

రూపాయి ఎరచాపించు

అధర్మం రాజ్యమేలుతుంది

గోచరి గ్రహించు

ప్రాంతాల దీంధురి ప్రశ్నలు

శిఖాల్ని వెంచుకుండా

చంచలాల్ని వెండి ఉండు

దేశభాషలందు తెలుగులెన్న
తేవెకన్నతీయవైనది తెలుగుభాష
మాతృభాషా దినోత్సవం నాడు మాత్రమే
గుర్తు కోచ్చే పదాలు

కులవృత్తి మానిపించి
 డిగ్రీలు చేతికిచ్చారు
 ఉద్యోగం రాక, కులవృత్తి చేతకాక
 రంటికీ చెడ్డ రేవడిగ మిగిలారు

తెలుగు భాషకు గొరిస బ్రాహ్మణులకు
 ప్రాచీన ప్రతిష్ట్రీ లభించింది నుండి ఉడచుకే కింది రాజుల
 తెలుగు భాషా విశేష పీతాన్ని కింది భూయాచుకుపరచండి
 తెలుగు నేలపై నెలకొల్పకపోవటం దురదృష్టం గుండా ఉండండి

హోమ్ - హోరులు

పున్నామనరక విముక్తుడంటూ
 గారాబంగా పెంచుకున్నారు
 పోయాక పెట్టే పిండం మాటేమోగాని
 పట్టడన్నం కోసం పలవరిస్తున్నారు

జీవితాన్ని స్వర్గతుల్యం
 చేసుకోవడం మనచేతుల్లో పని
 చంచ్చాక స్వర్గం వస్తుందని భమలోపది
 పోతాం పోతాం అంటారు

వరకాసుర వథ జరిగిన
 సంబరానికి దీపావళి వెలుగులు
 వేలనరకాసురులున్న నేటి సమాజంలో
 వెలుగులు బిక్కుబిక్కుమంటున్నాయి

పిన్న నుండి ముసలివరకు
 అందరినీ అలరిస్తోంది క్రికెట్ ఆట
 క్రీడాకారుల మ్యాచ్షిక్సింగ్ దేశ ప్రతిష్టమ దిగబొరు
 దేశ ప్రతిష్టమ దిగబొరుస్తోంది

పుప్పుపుట్టగానే
 పరిమళిస్తుంది
 పుట్టిన మనిషి దానవుడో
 మానవుడో చెప్పలేము

మంచి కవిత్యం రాసి
 పేరు ప్రతిష్టలు సంపాదించాడు
 అసూయా జ్యాలల రౌంపిలోపండి
 ఆదమరచి ఏ నాడూ నిద్రపోలేదు

యోమ్య - యోరుస్

ఎమ్సెట్లో మంచి ర్యాంకు తెచ్చుకుని
 పీరున్న కాలేజీలో సీట్లు సంపాదించాడు
 రాగింగ్ తట్టుకోలేక
 ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు

ఆ కాలనీలో

అందరూ ఆదర్శవాదులే!

మీటింగ్లు పెట్టగానే

ఫైటింగ్లు మొదలెడతారు

బుల్లి కాళతో ఎదపై తంతుంటే
 అనిర్వచనీయమైన అనుభూతి ఆనాడు
 గుండెలవిసే చేష్టలకు
 నిట్టార్పుల భారం మొస్తున్నది ఈనాడు

అత్యధునిక సాకర్యాలతో
అధునాతన బహుళంతస్తుల మేడ
ఇంట్లోనివారు అమెరికాలో నివాసం
ఇల్లు నిర్మానుష్యం

గోడమీద పెళ్ళినాటి పాటో
మధుర బంధానికి తీపిగుర్తు
అందవిహినంగా వుందంటూ
దానిస్తానంలో నేటితరం లేటస్టు సీనరీ

పల్లెటూట్టు
అప్యాయతకు పట్టుకొమ్మలు
రాజకీయ రక్త పాతాలకు
అక్కుడే పునాదులు

పోమ్మ - పోరుమ్మ

అక్షరాస్యత పెరగాలంటూ
వేదికలెక్కి వుపన్యసాలు
నిజానికి నిరక్షరకుష్టులే కదా
నేతలకు శ్రీరామరక్ష

సృష్టిక్షేపణం ల్యా

నాడిచూసి రోగనిర్ధారణ
చేసేవారు వైద్యులు ఆనాడు
ప్రతి అవయవానికి ఒక
స్పెషలిస్టు డాక్టరు ఈనాడు

బామ్మ మాట ఆలకిస్టే

బ్రతుకు బంగరుబాట

నేటి వారి పరిస్థితి

వృద్ధాశ్రమాలకు పంట

కొత్తయింటి అందం యినుమడించాలని
ఖరీదయిన గోడ గడియారం కొన్నారు
ఖర్చుపెట్టుకుండా వచ్చింది కదా అని
సమయాన్ని మాత్రం వృధా చేస్తాడు

అరిషడ్వారాలను

జయించిన సర్వసంగ పరిత్యాగి
అహం మాత్రం అతడిని
జయించింది
విదేశీ సంపాదనతో

స్వదేశంలో విలాసవంతమైన ఇట్లు ద్వారా దురుపాల
వాటికి కాపలాగా
వయసు మళ్లిన మాతా పితలు

హో - హర్ష

ఎవరైనా దుఃఖిస్తుంటే
 ఓదార్పగా కర్మిష అందిస్తాడు
 దానిమీద అతని
 వ్యాపార ప్రకటన ముద్దితం

ప్రశ్నలు ఉన్నాయి
 వట్టమైన మబ్బుల్నిచూసి
 రైతు కన్నలో ఆశాచికలు
 పెనుగాలి వచ్చి
 తనవెంట మబ్బుల్ని తన్నకుపోయింది

అతడు వుపన్యాస చక్రవర్తి
 బిరుదాంకితుడు
 ఒక్కొక్కసారి జయంతి సభలో
 వర్ధంతి గురించి సంభాషిస్తారు

ప్రపంచంలో ఏ మూలవున్నా

ఆశ్చేయంగా పలకరిస్తుంది సేల్

సరుకుల కంటే అధికమవుతున్నది దాని చిల్

జీబుకు పెడుతోంది చిల్లు

‘ఎన్న ప్రేమిస్తున్నానన్నాడు’

ఆమె సర్వస్వం అర్పించుకుంది

మొసగించడం ఆతని అలవాటు

అమాయకంగా నమ్మడం ఆమె పారపాటు

మహాత్మప్రభువునది

మానవజన్మ

ఏ జీవనరాశిలోనూ లేని కులమతాల

అడ్డగోడలు మనిషి జన్మకే సాంతం

సౌమ్య - సౌరుసు

ఆంధ్రదేశం
 అన్నపూర్ణ
 ప్రపంచబ్యాంక్
 అప్పుల్లో ముందంజ

అపార్వమెంట్లల్లో అందరూ కలిసి
 సందడిగా పండుగలు జరుపుకుంటారు
 కష్ట సమయంలో ఆదుకునేందుకు
 కులగోత్రాలు తప్పుకుంటారు

విమర్శకాగ్రేషణిగా

విమతికెక్కాడు

ప్రాచీనగ్రంథాలలో బూతులువెతికి

విలువను తగ్గించుకున్నాడు

“ఆరోగ్యశ్రీ” పథకం ద్వారా
 పేదలకు ఉచితంగా కార్బోరైట్ వైద్యం
 ఉన్నవాడు కూడా
 లేనివాడిలా నాటకమాడుతున్నాడు

రూపాయి రూపాయి కూడ బెట్టి
 పెద్ద చదువులు చదివించింది
 రూపాయి మీద ప్రేమ
 అమృత్తు ప్రేమను జయించింది

అమృతాన్నలు
 బండిచక్రాల వంటివారు
 బండిషై బరువును మొపటానికి
 కొందరు పిల్లలు ప్రయత్నిస్తుంటారు

హోమ్ - హోరుసు

పాట్టి శ్రీరాములు త్యాగనిరతితో
 తెలుగు వారికొక రాష్ట్రం ఏర్పడింది
 ఒక్క జిల్లాకు ఆయన పేరు పెట్టడానికి
 నిరాహారదీక్షలు చేపట్టాల్సి వచ్చింది

సమాజసేవ చేయాలనే సత్పుంకల్పుంతో
 వృద్ధాశ్రమం కట్టించాడు
 మొట్టమొదటగా అందులో
 అతనే చేరవలసి వచ్చింది

ప్రేమ జంటకు

పెద్దల అంగీకారం లభించింది
 అమృతక్కల నోళ్లకు
 మాత్రం తాళం పడలేదు

వగరం నడిబొడ్డులో

తీవిగా అందాల పుసేన్సాగర్

రసాయన కాలుఘ్యలకు బలిపశువై

దుర్గంధ భరితంగా మారింది

యాహోన్ గ్రోర్ లెండర్స్

బెంజమిన్ గండ్రుఫ్

థియోడ్ జాక్సన్ డాక్

మార్టిన్ బాబ్

టెంపుల్

ఆకాశం నాన్స్

ఎక్స్‌ప్రోఫెసర్ క్రిస్టోఫర్

అవని అమ్ము

యాచార రెం ట్రోల్ ఎం

రెంటీనీ కబళించాలని

మూర్ఖులకు క్రోమో క్రోమో చూస్తున్నారు నేటి సంతానం

అతడి హృదయం

ఫ్లార్మియం క్రూచ్‌యుయియా

ఎంతో విశాలం

ట్రోప్‌ట్రోప్ క్రోమో

అందుకే! ఇద్దరు భార్యలకు

టీపుల్‌పెట్ డెస్ట్

చోటిచ్చాడు

టోమాస్ రాఫా�在这儿

యోమ్య - యోరుసు

శరీరంలో అన్ని భాగాలను వెలుగుతున్న ప్రథమమైన ఒంబులు
 సక్రమంగా నడిపిస్తుంది మనసు లేకపోకటం కావచితులు
 తన నడక మాత్రం వ్యాధిలు చెప్పుకొనుకున్న కషణాలు
 వంకరటింక వ్యాధిలు వ్యాధిలు కాంకణిక శుంఘులు

వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వారిద్దరిదీ
 వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు అన్యోన్యదాంపత్యం
 వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు నీది 'నాది' అనే పదాలు
 వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు వ్యాధిలు మధ్యలో దూరి వారిని దూరం చేశాయి

గురుబ్రహ్మ గురుర్మిష్ట
 అంటూ పాతాలు చెప్పాడు
 క్లాసు వదలగానే జాల్యార్డు లెట్టుకూ లేండెండ
 కీచకుడిగా మారాడు

స్వచ్ఛమైన పాలన

ఇస్తుంది పశువు

వాటిని కల్గి చేసి

అమ్ముతాడు నరపతువు

స్వచ్ఛగా బతకాలని

కలలుకన్నాడు

సమాజానికి భయపడుతూనే

జీవితం ముగించాడు

శక్తియుక్తులు సంపాదించి

సర్వశ్రేష్ఠుడయాడు

పొందర్య శక్తికి తలవంచి

దానోహమన్నాడు

హోమ్ - హోరుసు

సుస్థిర ప్రభుత్వ

ఉండు ఉద్యోగాన్

దేశాభివృద్ధికి దోషాదం

ఉండు ఉద్యోగ

ఆస్థిరపరిస్తే

ఉండు ఉద్యోగ

పదవుల బేరం పెట్టవచ్చనే ఆరాటం

ఉండు ఉద్యోగ

ఉండు ఉద్యోగ

జ్ఞాపికలు

ఉండు ఉద్యోగ

ఓ ఘనతకి మెప్పుకోలు చిహ్నాలు

ఉండు ఉద్యోగ

ఓ ఘనతకి మెప్పుకోలు చిహ్నాలు

ఉండు ఉద్యోగ

అవి ప్రాణంలేని చెక్కముక్కలు

హ్యాపీ న్యూ ఇయర్ అంటూ

ఉండు ఉద్యోగ

సంబరాలు చేసుకున్నారు

ఉండు ఉద్యోగ

తెల్లారి దినపత్రికల్లో వార్త

ఉండు ఉద్యోగ

కొత్త సంవత్సర వేడుకల్లో విషాదం

ఉండు ఉద్యోగ

ఆ నాయకుడెప్పుడూ
 కాలు కిందపెట్టి ఎరగడు
 శిలా విగ్రహంగా మారాక
 ఎండలో వానలో నిలుచునేవున్నాడు

వీధికాక్కుబడి వెలుస్తున్నది
 విద్యార్థుల సంఖ్య కూడా పెరుగుతోంది
 విద్య మాత్రం
 బక్క చిక్క పోతోంది

నీతి నిజాయాతీ గల
 ఆఫీసరు
 అందుకే అతడిని ఏ పోష్టోనూ
 ఆరు నెలలకంటే ఎక్కువ వుంచరు

హూమ్మ - హూర్ము

భవిష్యత్తుకు పునాది వేసుకోవడం
 ఉత్తముల లక్షణం
 భవిష్యతే అంధకార బంధురం
 కొందరు దురదృష్టవంతులకు

మనిషి ప్రణాళికాబద్ధంగా జీవించడానికి
 మతం ఉపయుక్తంగా వుంటుంది
 ఆ మతమే నేడు మరణహోమానికి
 సమిధగా మారింది

విద్యా ప్రమాణాలకు
 కొలబద్దలు డిగ్రీలు
 అంగట్లో సరుకుల్లాగా
 కొనుక్కుంటున్నారు వాటిని

రచయిత్తిపరిచయం

పేరు	:	కెత్తవరం రాజుల్తీ
శ్రీవారు	:	కె. మాధవరావు
తల్లిదండ్రులు	:	శ్రీమతి ప్రభావతి, కీ.శే. మహోకాళి వెంకటరావు
చిరంజీవులు	:	కె.ఎస్.ఎల్. ఫణీంద్ర
విద్యాభ్యాసం	:	శ్రీమతి ప్రియాంక శ్రీకాంత్
వృత్తి	:	ఎం.కామ్. (ఉన్నానియా విశ్వవిద్యాలయం)
అభిరుచులు	:	1977 నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివాలయంలో వివిధ హోదాలలో పని చేసి ప్రభుత్వ ఉప కార్యదర్శిగా 2011లో పదవి విరమణ
ముద్రిత రచనలు	:	రచనా వ్యాసంగం చీటా వాదాన, ఆధ్యాత్మిక ప్రవచనాలు, ఫెన్ ఆడటం, కవితా గోప్తి
సంకలన ప్రచురణలు	:	చిరు సవ్వదులు, గుండె చప్పుళ్లు, ఊహాల చనంతం, సిసింద్రీలు, వెన్నెల మెట్లు, నీలోకి నువ్వు, తృప్తి నీవెక్కడ
ఇతర రచనలు	:	కవితా చేతన, చేతన కథారుఖరి, గృహపింసా చట్టం మహిళకు రక్షణ కవచం, పర్యావరణ చిట్టాలు, కలాల కదంబం
సహసంపాదకులు	:	కథలు, సామాజిక అంశాలపై వ్యాసాలు, ఆధ్యాత్మిక రచనలు.
గౌల్లా అధ్యక్షులు	:	సాహితీ కిరణం మాసపత్రిక
వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి	:	చేతన సారస్వత వేదిక అం.ప్ర.సచివాలయ మహిళా
పూర్వ అధ్యక్షులు	:	ఉద్యోగుల సంక్లేషమ సంఘం
బిరుదులు	:	సంఘమిత్ర లయనెన్ క్లబ్ ప్రజ్ఞల్తీ (శ్రీ కిరణ సాంస్కృతిక సమాఖ్య వారిచే) సాహిత్యల్తీ (అభిల భారతీయ భాషా సమ్మేళన్, భోపాల్)
		మదర్ థెరిస్ట్ అవార్డ్ (షీ శోండెషన్, హైదరాబాద్ వారిచే)

**‘తృప్తి నీవెక్కడ’ పుస్తకావిష్కరణ
గావించిన శ్రీమతి జ.డి.అరుణ, వి.ఎ.ఎస్.,
మండలి బుద్ధ ప్రసాద్.**

సైనదేవదాసు దంపతులను సత్కరిస్తున్న
సందర్భంగా చిత్రంలో శ్రీ కిరణ్ సమాఖ్య
అధ్యక్షులు లంకా సుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీమతి బాను,
ఉయనెన్ భారతీ కమలాకర్, పెద్దాల వెంకటదాసు

**ఊహల వసంతం రాష్ట్రస్థాయి బహుమతి
ప్రదానం సందర్భంగా
శ్రీవారు కేతపరపు మాధవరావు
పుష్పమాలతో సత్కరం**

మాతృమూలి యం. ప్రభావతి గారిని
సత్కరించిన సందర్భంగా

BOMMA BORUSU

BY
KETHAVARAPU RAJYASRI

అపార్చుమెంటు నిర్మాణం
ఎందరికో ఉపాధి కల్పించింది
నిరుపేదలకు
నిలువనీడుపోయింది

విదేశీ సంపాదనతో
స్వదేశంలో విలాసవంతమైన ఇళ్లు
వాటికి కాపలాగా
పయసుమళ్లన మాతాపితలు

సముద్రపు అలల సయ్యాటు
ఎంతో ఆహాదకర ధృత్యం
ఆ అలలు తీరం దాటితే
ప్రకృతి విలయ తాండ్రవం

SAHITHIKIRANAM PRACHURANALU